

Чаирлийска община, състояща се отъ селата Касъмово и Чаирлий.

С. Касъмово.

Селото е въ подножието на Балкана, на западъ отъ мѣстността Ръчица, около касъмскитѣ — сливенски лозя. Името му е турско, но съ българско окончание. Турцитѣ казватъ касъмъ на Димитровъ-денъ или на годишното врѣме около тая дата. (ср. села: Касъмларъ, Касъмъ-Куюджикъ, Касъмъ-Къой, Касъмчево надъ Карнобатъ, Касъмово въ станимашка околия, Касъмлий въ кукушка каза, Македония, и т. н.). Прѣданията въ това село визиратъ турски насилия върху християни-българи, прѣплетени съ легенди. Трѣба да забѣлѣжимъ, че при заселища съ имена Касъмъ се намиратъ текѣта, въ които, съгласно прѣданията, лежатъ останкитѣ на потурчени християни, считани за светии еднакво отъ турци и българи. Съгласно мѣстното прѣдание, въ сливенското село Касъмово, когато турцитѣ ни „заробвали“, двама братя българи Илия и Димитъръ били слуги при нѣкой си ага. Послѣдниятъ отишелъ на хаджилъкъ въ Мека, а ханъмката му, като правѣла „гюзлеми“ често казвала: „дѣ е сега агата да му дамъ отъ тия гюзлеми!“ Илия прѣдложилъ на господарката си да занесе на мжжа ѝ такива „гюзлеми“ чакъ въ Мека! Тя не повѣрвала на това, но тъй като Илия настоявалъ, дала му нѣколко въ една типсия, овита въ чевре, за да ги занесе на агата. Илия „заспалъ“, и за голѣмо очудване, агата, като се върналъ отъ Мека, донесълъ сжщата типсия и чевре, очевидно безъ гюзлемитѣ, които той изялъ въ Мека! Тая история не могла да се обясни инъкъ освѣнъ съ убѣждението, че Илия е човѣкъ на „Аллаха.“ Турцитѣ почнали да го убѣждаватъ да се потурчи и стане „светецъ“, но той „не си давалъ вѣрата“, и тѣ го съсѣкли. Върху трупа му се спуснали кандила отъ небето, а самиятъ той полѣтѣлъ къмъ с. Омарчево (ново-загорско), дѣто турцитѣ му издигнали гробница, нарѣчена Текѣ-Али (името Али у турцитѣ е взето отъ арабитѣ, у които то е общо съ еврейското Илия). И наистина, при Омарчево, на югозападъ отъ него, има Текѣ-Баиръ, по прѣдание съ гробъ на Св. Илия! Братътъ на Илия, който се наричалъ Димитъръ,